Onderwerp	Raadsvoorstel inzake Verkiezingen centraal stemmen tellen
Vergaderdatum	3 februari 2021
Zaaknummer	0971162540

Aan de Raad

Voorstel

De gemeenteraad wordt voorgesteld:

Instemming met het voorstel om Centraal tellen van stemmen.

Inleiding

Tijdens de begrotingsbehandeling 2021-2024 in november is het wel of niet centraal tellen van stemmen aan bod gekomen. Op dat moment golden Covid-19 richtlijnen die al enige tijd van kracht waren.

Wij zijn zowel door het ministerie BZK alsook door een landelijk expert verkiezingen en de kennis, inzichten en ervaringen van twee herverdelingsverkiezingen 2020 tot meer inzicht gekomen welke uitdagingen redelijkerwijs verwacht mogen worden om de Tweede Kamer verkiezingen 2021 Covid-19 veilig te laten verlopen.

Inmiddels is de "Tijdelijke wet verkiezingen Covid-19" bekend en is bekend met welke snelheid verwacht wordt te anticiperen op wijzigingen in richtlijnen gerelateerd aan Covid-19. De opgave waar wij allen voor staan is vele malen complexer en groter dan zowel het ministerie alsook wij hadden verwacht.

Het Ministerie BZK vereist van gemeenten, met betrekking tot de Tweede Kamer verkiezingen 2021, een hoog aanpassingsvermogen ten aanzien van verkiezingen organiseren in Covid-19 tijd. Veilig en toegankelijk stemmen, veilig en toegankelijk stemmen tellen en de Covid-19 regels in acht nemen zijn leidend. Het ministerie volgt daarbij de Covid-19 richtlijnen van het RIVM en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Gebleken is dat deze maatregelen op korte termijn verregaande gevolgen kunnen hebben, daarmee dus ook voor de organisatie rondom de verkiezingen.

Voorbeelden van deze uitdagende omstandigheden is als een stemlokaal een hoge aantrekkingskracht heeft en onverwacht besloten moet worden deze te verplaatsen of uit te breiden. Ook kan verwacht worden dat door ontwikkeling van maatregelen stemlokalen moeten komen te vervallen omdat de veiligheid van de burger, stembureauleden en/of stemmen tellers in het gedrang komt.

Een laatste voorbeeld is dat door de Covid-19 pandemie stembureauleden tot op de dag van de Tweede Kamer verkiezingen 2021 door ziekte (Covid-19 of vergelijkbare symptomen) komen uit te vallen en wij nieuwe stembureauleden zullen moeten aanwijzen.

Beoogd effect:

Instemming met het voorstel om Centraal stemmen te tellen

- Sneller en effectiever kunnen anticiperen op locatiewijzigingen of wijzigingen in richtlijnen die (verregaande) verandering van de stemmen tel ruimte betekenen.
- Het risico op het afvallen van een stemlokaal dat niet geschikt is als tellocatie wordt verkleind. Daarmee kunnen stemlokalen behouden blijven en wordt de toegang tot stemmen beter.
- Via centraal tellen en schaalgrootte kunnen wij de veiligheid van de stemmen tellers beter verzorgen. Grote ruimtes betekent dat wij ruimer kunnen opstellen waardoor afstand tussen tellers vergroot kan worden. Daarnaast kunnen wij bij grote ruimte flexibel meer stemmen tellers inzetten indien nodig.
- Wij verwachten bij centraal tellen de veiligheid van de bezoekers/waarnemers beter te kunnen verzorgen doordat niet op iedere individuele locatie toezicht op naleving Covid-19 richtlijnen nodig is.
- Problemen tijdens het tellen kunnen sneller verholpen worden.
- Centraal tellen leidt tot een beter proces, hogere kwaliteit en minder fouten. Gezien de ervaring die vorig jaar is opgedaan verwachten wij een grote stap te kunnen zetten.
- In de toekomst zal centraal stemmen tellen de standaard worden, wij willen gebruik maken van deze verkiezing om onze kennis en vaardigheden voor het centraal tellen te toetsen en te verbeteren.
- Mede door dit alles kunnen wij ook tijd winnen om op andere, meer complexe, wijzigingen te kunnen anticiperen. Beoogd effect is de Tweede Kamer verkiezingen 2021 zo veilig en toegankelijk mogelijk te maken voor inwoners onafhankelijk van de veranderingen waaraan wij onderhevig zijn.

Argumentatie

- De "Tijdelijke wet verkiezingen Covid-19" is deels een aanvulling en deels afwijking regels in "Kieswet". Deze wet vraagt om een organisatie die voorbereid is en flexibel om kan gaan met de organisatie van verkiezingen.

- Het ministerie van BZK heeft de bevoegdheid om tot enkele dagen voor de verkiezingen te besluiten tot mogelijk verregaande veranderingen. Deze veranderingen hebben onder andere invloed op de inrichting van de stemlokalen, stembureaus en de benodigde ruimte voor het tellen van de stemmen als ook de inzet van stembureauleden en stemmentellers. Wij als gemeente willen voorkomen dat door deze wijzigingen, bijvoorbeeld, op het laatste moment stemlokalen zullen afvallen als blijkt dat deze niet geschikt zijn voor het tellen van de stemmen.

Financiële onderbouwing

Het Ministerie BZK zal een vergoeding verstrekken aan gemeenten die deelnemen aan proef centraal stemmen, naar rato van het inwoner aantal van de gemeente. De hoogte hiervan is nog niet in te schatten.

Bijdrage aan strategische toekomstvisie 2018-2022:
Niet van toepassing.

Relevante beschikbare achtergrondinformatie

Niet van toepassing.

Burgemeester en Wethouders,

de Secretaris, de Burgemeester,

